

Csillagtúra a Zselicben 2019.IX.19-23.

BESZÁMOLÓ

Szept.19. (szombat) leutazás Kaposvárra, délután Tókaji Parkerdő (4-5 km)

Korán, 6:45-kor induló közvetlen járatú IC-vel indultunk 14 túratárrsal a Keletiből, 9:25-re értünk Kaposvárra. Elfoglaltuk szállásunkat a Bárány Fogadóban, majd kis pihenő után egy rövid túrára indultunk.

A délutáni rövid túra a **Tókaji-parkerdőbe vezetett**. Az erdőt, a tisztásokat és az öt kis tavat magában foglaló Tókaji-parkerdő területe 141 hektár. A tavak körül esőbeállók, tűzrakóhelyek, erdei tornapálya, játszótér és maga a Tókaji-forrás várják a látogatókat. Éppen egy horgász versenybe csöppentünk. Elfogyasztottuk uzsonnánkat a kis szigeten felállított esőbeállóban, majd körbejártuk a tavakat, igyekezve nem zavarni a versenyzőket.

Szept. 20. vasárnap – Zselic kertváros: Gyertyános-völgy – Töröcskei-tó kerülés (9-10km)

Ezen a napon már belekóstoltunk az igazi zselici hangulatba. Két parkerdőt vettünk célba túránkkal. Először a Kaposvár déli peremén fekvő 44 hektáros **Gyertyánosvölgyet**, egy vízmosásokkal bőven ellátott, dímbes-dombos, horhosokkal szabdalts parkerdőt, melynek faállományára jellemző a fiatal gyertyán sarjerdő. Először a **Négy testvér-forrásnál** álltunk meg, mely forrás Árpád-vezér négy fiáról kapta nevét. Ezután értük el a szűk fő völgyben felduzzasztott apró tavacsokát, melynek kis szigetén pihenőhelyet alakítottak ki és itt áll **Rockenbauer Pál emlékoszlopa**. A kis sziget mögött a Gyöngyvirág Turistaház körül asztalok, padok, sütőhelyek. Mi is itt tartottunk egy kis szünetet.

Következő úticélunkat a Töröcskei-parkerdőt több száz öreg kocsányos és csertölgy, bükk és vadkörtefa elszórt ligete alkotja. Ez az erdő már kicsit vadabb volt, mint az előző, két forrása a Cserkész és az Eszperantó is a gazosban ered, de a csapadékmentes időben száraz volt.

Némi emelkedés és lejtés után értük el a parkerdő mellett felduzzasztott **Töröcskei-tó** partján a Természetbarát emlékművet, amit 1982-ben a Somogy megyei természetbarát mozgalom megalapításának 70. évfordulóján emeltek. Rövid ebédszünetet tartottunk a tó ezen partján használaton kívüli horgász stégek mellett, majd megkerültük a tavat, melynek másik oldalán több horgász is akcióban volt. A város első házai mellett szálltunk fel a kaposvári buszjáratra.

Szept. 21. (hétfő) - Deseda-tó (Víztorozó) - Budapestről érkezők egynapos programja

Ezen a napon a Budapestről becsatlakozó túratársakkal együtt Kaposvár Toponár városrészében lévő **Deseda-tó (Víztorozó)** mellé terveztünk programot. A városközponttól tíz kilométerre, északra, a 67-es út két oldalán terül el a Deseda-parkerdő, amelyhez szervesen kapcsolódik a Deseda-patak, melynek 1973 és 1976 között történt felduzzasztásával a város tározó tavat hozott létre. A nyolc kilométer hosszú, átlag 300 méter széles, 245 hektáros vízfelület alapvetően vízkár-elhárítási és vízminőség-javítási célokat szolgál, de a környező parkerdővel együtt jelentős a pihenést nyújtó szerepe is. A programban a **Fekete István Látogatóközpont** kiállításának megtekintése és elektromos kishajózás szerepelt. A kishajó befogadóképessége 11 fő, ezért a csoportot megfeleztük és míg egyik része a látogatóközpontban a tó élővilágát bemutató kiállításban gyönyörködött, addig a csapat másik része a tavon hallgatta a kapitány történeteit a tóról és élővilágáról.

A csillagtúrás csapat Kaposvárra visszatérve még a **Városliget**et is bejárta, ahol megnéztük az Olimpikonok emlékoszlopát, a két Életfát, melyen angyalszobrok felügyelete mellett összesen több mint 4000 Kaposváron született kisgyermek neve szerepel. A liget tavának kis szigetén az Aradi vértanúk köveit jártuk körbe, majd megpihentünk a Malom-tó partján a sakk asztaloknál elnézve a kis tó úszó szökőkútját.

Szept.22. (kedd) Zselici Csillagpark (14-15 km); ill. Bárdibükk, Goszthony Mária nyomában

A **Zselici Tájvédelmi Körzet**ben túráztunk a csapat egyik felével. Volánbusszal Zselickisfaludig utaztunk. A faluban megnéztük a Kaposvártól a Zselici tájvédelmi körzetbe vezető Vadvirág út két állomását. A Vadvirág út 11db tölgyfába faragott alkotás, mely a Zselic védett vadvirágait ábrázolja. **Zselickisfaludon** az egyik a katolikus templom előtti kanyarban található és az erdei gyöngyköles nevű növényt ábrázolja. A másik szobor a református templommal szemben áll és méhbangót ábrázol. A faluvégi horhosban lassan emelkedtünk a szőlőhegyek tetejére, ahol már nagyon szép kilátású területre értünk. Szarvast ugyan nem, de a homokban a nyomait láttuk. Az

erdő szélét elérve rátértünk a Lobokai Túraútvonalra ami 6 db információs táblával vezet el a Kardosfa hotelig.

Egyik állomása a milleniumi hársas 70 db 120 évesnél idősebb hárs, amik a Millenium évében ültetett 400 fa megmaradt állománya, mellette az Eszterházyak által ültetett vadgesztenyék néhány példánya álldogál. A hoteltől a Zselici csillagpark csillagvizsgálója felé folytattuk utunkat.

A Zselic második legmagasabb pontján, 273m magason áll a **Kardosfai kilátó** szemben a csillagvizsgáló épületével. Először megmásztuk a kilátó 125 lépcsőfokát és így 25 méter magasról csodálhattuk meg a környező tájat. A kilátó lábánál tartottunk ebédszünetet, majd körbejárva a Csillagvizsgáló előtti csillagnéző heverésző helyeket visszaindultunk Zselickisfaludba.

Mivel a túrát ez erdőjárás tilalom miatt rövidebbre vettük, ezért belefért az időnkbe, hogy a buszról leszálljunk **Szennán** és megnézzük hazánk első, Európa Nostra-díjas falumúzeumát. A Skanzen legszebb épülete a dombon álló, 1785-ben épült népi barokk stílusú templom, mely festett kazettás mennyezetével a környéken egyedülálló. A kis domb lábánál álló 5 porta (lakó- és gazdasági épületek) a Zselic és Belső-Somogy sokszínű népi kultúráját, gazdag tárgyi és szellemi örökségét mutatják be. De láthatók itt berendezett présházák és pincék, harangláb, útszéli kereszt és temető.

A játékdvaron népi játékok között a mesház előtt babzsákokon heverészve pihentük ki a nap fáradságait, míg a következő buszjáratra vártunk.

Ezen a napon a csapat másik fele a Kaposvártól alig tíz kilométerre a belső-somogyi dombok egyik legszebb részén, a Zselici Tájvédelmi Körzetben elterülő **Bárdudvarnok**ra látogatott el. A település Somogy megye egyik legnagyobb közigazgatási területe, hiszen több négyzetkilométeren szétszóródó tizenhat településrészt foglal magában.

Volán busszal hamar elértük **Bárdibükköt**, mely a nógrádi eredetű Goszthonyi-család 1000 holdas birtokának középpontja volt. A családnak két lakóépülete is volt itt. Az útról beláttunk a nagyobbik kastélyépületre, melyet hét hektáros védett park vesz körül, fái közül a legszebbek a Zselicre jellemző szelídgesztenyefák. Sajnos a kastély nem látogatható, mivel magántulajdonban van. Látogatható viszont a másik kúria, melyet neobarokk stílusban építettek az 1890-es években. A család hatalmas birtoka a második világháborút követően több részre tagolódott, az egyik birtokrészen áll a piciny **Porciunkula kápolna**, melyet a család leghíresebb tagja, Goszthony Mária építtetett és ő maga festett ki.

Goszthony Mária 1893-ban született, már korán megmutatkozott rajz tehetsége. Művészeti tanulmányait Münchenben, Budapesten, majd a Tanácsköztársaság leverése után Olaszországban végezte. Assisiben ismerkedett meg Szent Ferenc tanításaival, ezt követve a vallásos hitben talált támaszra. Amikor 1923-ben visszatérhetett Bárdibükkre, kápolnát építtetett, azt saját freskóival díszítette. A kápolna 1926 óta búcsújárárhely, Angyalos Boldogasszony napján, a legnagyobb ferences ünnepen van a búcsúja, amikor Kaposvárról és a környékről igen sok hívó keresi fel. A művésznő, aki nemcsak posztimpreszionista képeivel, hanem bensőséges hangulatú majolikáival is megbecsülést szerzett, 1989-ben hunyt el és kérésére itt temették el.

A kápolnától a mintegy 700 négyzetméter alapterületű neobarokk **kúria** felé vettük utunkat. A kúria, hasonlóan a kastélyhoz, hatalmas kertben áll. Itt élt és alkotott Goszthony Mária, aki 1988-ban azzal a feltétellel adta a magyar államnak, hogy ott halála után alkotótelep jöjjön létre. 1990 óta működik itt a **Goszthony Mária Nemzetközi Üveg Alkotótelep és Szimpózium Alapítvány**, amely minden évben változó tematikájú nemzetközi üvegszimpóziumokat tart. Az alapítvány elnöke, **Faludi Andor** üvegtervező művész fogadott minket a kapuban barátságos kutyája társaságában. A kúria vadszőlővel befutott árnyas verandáján kínált minket helyet és mesélt az épületről, a volt tulajdonosokról, az alapítvány munkájáról, a munkában résztvevő művészekről. A termekben megismerkedhettünk mindazon művészek munkáival, akik valaha is részt vettek a szimpózium munkájában és segítették az alkotótelep működését. Külön kiállítás mutatja be Goszthony Mária életművét. A kertben található melléképületekben rendezték be az alkotó munkához szükséges műhelyeket és állították fel az kemencéket.

Az egyik épület alatt évszázados, titokzatos pince húzódik, ahol azoknak a művészeknek állítanak emléket, akik ugyan már nincsenek közöttünk, de munkájukkal örök nyomot hagytak a magyar üvegművészetben. Megható volt látni, ahogyan ápolják a művészeti hagyományokat és őrzik az alkotótársak emlékét.

Kedves vendéglátónk figyelmét nem kerülte el az egyesületünk madaras kitűzője és miután meséltünk magunkról, nagy meglepetésben részesített minket. Elvezetett a kert légvégebe, ahol egy védett, félezer éves öreg tölgy vár ránk. Ágait befonta a repkény, de ennek ellenére büszkén, életerősen nyújtotta az ég felé. Körbeöleltük, hogy mi is részesüljünk életadó energiáiból.

Sok élménnyel gazdagodva vettünk búcsút a kúriától és Faludi művész úrtól, munkájához sok sikert és kitartást kívánva. Hamarosan jött a buszunk és visszavitt minket Kaposvárra.

Itt betértünk a Kaposvári Virágfürdőbe és hosszan élveztük a simogató gyógyvizet és az élménymedencék szolgáltatásait.

Képek és szöveg: Mógor Gabriella

Szept. 23. (szerda) – Séta Kaposváron, Rippl-Rónai Emlékház

A kirándulás utolsó délelőttjén **kaposvári városnézésre** indultunk. Még egyszer Florentin fülébe súgtuk a titkokat, meghallgattuk a Négy évszak szökőkút csobogását. Felkerestük az eddig is már többször bejárt sétáló utcát, a Kossuth teret a Városházával és a Nagyboldogasszony templommal. A Zárda utcán értük el Kaposvár legérdekesebb szecessziós épületét, az Ádám-Éva házat. Majd a Vaszary-emplékháznál ráfordultunk a Bajcsy-Zsilinszky utcára, ahol szintén szép szecessziós épületek előtt és a keresztutcák platán- és gesztenye- fasorai alatt sétáltunk. A református templomtól a Nagy Imre térre mentünk, ahol az Együd Árpád Kulturális Központ épülete uralja a teret. Innen az Európa parkban álló Tótágas c. bohóc szoborhoz és a napkerékhez, majd a sétáló utcán az Aranyoroszlán patikához és az előtte álló csacsikordés Rippl-Rónai szoborhoz mentünk.

A séta után felbuszoztunk a Róma hegyre és megnéztük a **Rippl-Rónai Emlékházat** és a Látogatóközpontban berendezett Andrassy ebédlő rekonstrukciót.

Visszatérve a belvárosba még belefért egy látogatás a **Rippl Rónai múzeumban**, ahol gazdag néprajzi kiállítást, érem kiállítást és Rippl-Rónai Ödön gyűjteményét néztük meg.

Egy kellemes ebéd elköltése után a délutáni Rippl Rónai IC-vel utaztunk haza Budapestre.

Ez a szép út a VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat támogatásával valósult meg, amit tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Rimán Erika

idegenvezető, egyesületi tag

felhasznált források: a települések és a látnivalók ismertetői, honlapok, a képeket készítette: Rimán Erika